

ΟΔΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Δημόσια χρήση μουσικής (πνευματικά & συγγενικά δικαιώματα) – Τι ισχύει και τι πρέπει να γνωρίζουν οι επιχειρήσεις

1. Τι ισχύει σήμερα

Στην Ελλάδα, η χρήση μουσικής σε έναν επαγγελματικό χώρο, όπως καφέ, εστιατόριο, κατάστημα, ξενοδοχείο ή χώρο παροχής υπηρεσιών, θεωρείται δημόσια χρήση όταν απευθύνεται σε πελάτες ή κοινό πέραν του στενού ιδιωτικού κύκλου. Αυτό ισχύει ανεξάρτητα από το αν η μουσική προέρχεται από ραδιόφωνο, τηλεόραση, internet, streaming υπηρεσίες, υπολογιστή, DJ ή ζωντανή εκτέλεση.

Η δημόσια χρήση μουσικής ενεργοποιεί δύο διακριτές κατηγορίες υποχρεώσεων: αφενός τα πνευματικά δικαιώματα που αφορούν τους δημιουργούς, δηλαδή συνθέτες και στιχουργούς, και αφετέρου τα συγγενικά δικαιώματα που αφορούν τους ερμηνευτές, μουσικούς και παραγωγούς. Οι δύο αυτές κατηγορίες λειτουργούν παράλληλα και δεν υποκαθιστά η μία την άλλη.

Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι συνήθως **μία επιχείρηση δεν οφείλει αποζημίωση μόνο σε έναν μόνο φορέα, αλλά ενδέχεται να χρειάζεται να συνεργαστεί με περισσότερους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης**. Για τα συγγενικά δικαιώματα αρμόδιος είναι ο ΓΕΑ, στον οποίο καταβάλλεται μία εύλογη αμοιβή, ενώ για τα πνευματικά δικαιώματα δραστηριοποιούνται οι οργανισμοί ΕΔΕΜ και ΑΥΤΟΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, οι οποίοι εκπροσωπούν διαφορετικό ρεπερτόριο δημιουργών και αδειοδοτούν για την νόμιμη χρήση μουσικής.

2. Πρακτικό συμπέρασμα για τις επιχειρήσεις

Το βασικό πρακτικό συμπέρασμα είναι ότι **η δημόσια χρήση μουσικής δεν συνεπάγεται μία ενιαία χρέωση, αλλά συνήθως περισσότερες από μία υποχρεώσεις**. Όταν μια επιχείρηση χρησιμοποιεί μουσική με συνήθη τρόπο, δηλαδή μέσω ραδιοφώνου, τηλεόρασης, internet, streaming ή DJ, τότε «ενεργοποιούνται» **τόσο τα συγγενικά όσο και τα πνευματικά δικαιώματα**.

Αυτό σημαίνει ότι στην πλειονότητα των περιπτώσεων η επιχείρηση καλείται να καταβάλει δικαιώματα **στους οργανισμούς πνευματικών δικαιωμάτων, δηλαδή στην ΑΥΤΟΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ/AUTODIA και στην ΕΔΕΜ, ανάλογα με το ρεπερτόριο που χρησιμοποιείται, αλλά και στον ΓΕΑ για τα συγγενικά δικαιώματα**. Επομένως, πρακτικά, σε μια τυπική χρήση μουσικής στον επαγγελματικό χώρο, η επιχείρηση **έχει υποχρέωση απέναντι και στους τρεις οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης, εάν επιθυμεί να κάνει αδιάκριτη χρήση όλου του παγκοσμίου ρεπερτορίου**.

Η υποχρέωση αυτή δεν αναιρείται από το γεγονός ότι η μουσική προέρχεται από «έμμεση» πηγή, όπως το ραδιόφωνο ή η τηλεόραση, ούτε από τη χρήση συνδρομητικών υπηρεσιών όπως το Spotify ή το YouTube Music, καθώς οι υπηρεσίες αυτές καλύπτουν αποκλειστικά ιδιωτική χρήση και όχι δημόσια εκτέλεση σε επαγγελματικό περιβάλλον.

3. Πότε πληρώνει μια επιχείρηση και τους τρεις οργανισμούς

Στην πράξη, μια επιχείρηση καταλήγει να πληρώνει και τους τρεις οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης όταν χρησιμοποιεί μουσική που δεν περιορίζεται σε ένα απολύτως συγκεκριμένο και ελεγχόμενο ρεπερτόριο, αλλά προέρχεται από ευρεία ή μικτή πηγή.

Αυτό συμβαίνει στις περισσότερες καθημερινές περιπτώσεις, όπως όταν η μουσική παίζει μέσω ραδιοφώνου, τηλεόρασης, internet, streaming υπηρεσιών, DJ ή αποθηκευμένης μουσικής. Σε αυτές τις περιπτώσεις, επειδή χρησιμοποιείται ευρύ ρεπερτόριο που καλύπτεται από διαφορετικούς οργανισμούς, η επιχείρηση οφείλει να καλύψει τόσο τα συγγενικά δικαιώματα μέσω του GEA όσο και τα πνευματικά δικαιώματα μέσω των οργανισμών δημιουργών.

Για επιχειρήσεις όπως κέντρα διασκέδασης, νυχτερινά μαγαζιά και χώροι που κάνουν αποκλειστικά μόνο χρήση ζωντανής μουσικής, η υποχρέωση καταβολής αμοιβής αφορά μόνο στα πνευματικά και όχι και στα συγγενικά δικαιώματα.

Για τις επιχειρήσεις που κάνουν αποκλειστικά χρήση μόνο αλλοδαπού ρεπερτορίου και δεν διαθέτουν τηλεόραση ή ραδιόφωνο, διευκρινίζεται ότι ως προς τα πνευματικά δικαιώματα, ο μόνος Οργανισμός που έχει συμβληθεί με Οργανισμούς του εξωτερικού και διαχειρίζεται το ρεπερτόριο τους στην Ελλάδα, είναι η Αυτοδιαχείριση.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ρεπερτόριο των Οργανισμών, μπορείτε να ανατρέξετε στις ιστοσελίδες τους και συγκεκριμένα:

<https://www.autodia.gr/article/14/ekprosopoymeno-repertorio>

<https://www.edemrights.gr/el/ta-meli/>

<https://www.geamusic.gr/repertorio/>

4. Βασικά προβλήματα που εμφανίζονται στην πράξη

Το βασικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις σήμερα δεν είναι μόνο το ύψος των χρεώσεων, αλλά κυρίως η πολυπλοκότητα και η ασάφεια του συστήματος. Η ύπαρξη διαφορετικών οργανισμών για διαφορετικά δικαιώματα δημιουργεί ένα περιβάλλον όπου ο επιχειρηματίας καλείται να κατανοήσει ποιος οργανισμός καλύπτει τι και για ποια χρήση.

Επιπλέον, **δεν υπάρχει ένα ενιαίο σημείο αδειοδότησης**, με αποτέλεσμα να απαιτείται πολλαπλή επικοινωνία και ενδεχομένως πολλαπλές συμβάσεις. Τα αμοιβολόγια διαφέρουν ανά οργανισμό και συχνά επηρεάζονται από ειδικές συμφωνίες ή παραμέτρους της επιχείρησης, γεγονός που δυσκολεύει την εκ των προτέρων εκτίμηση του κόστους.

Παράλληλα, υπάρχει συχνά **σύγχυση σχετικά με το τι καλύπτει κάθε πληρωμή, καθώς και με το αν μια επιχείρηση έχει ήδη καλύψει το σύνολο των υποχρεώσεών της ή όχι**. Η έλλειψη σαφούς και ενιαίας πληροφόρησης εντείνει το πρόβλημα και οδηγεί πολλές επιχειρήσεις σε λανθασμένες υποθέσεις ή σε πληρωμές χωρίς πλήρη έλεγχο.

5. Νόμιμοι πάροχοι μουσικής

Εάν οι χρήστες επιθυμούν να επιλέγουν συγκεκριμένη μουσική για το κατάστημά τους, και να μην κάνουν ευρεία χρήση ρεπερτορίου, μπορούν να συνεργαστούν με έναν Dubber, δηλαδή αδειοδοτημένο από τους Οργανισμούς πάροχο μουσικής, για την νόμιμη δημόσια εκτέλεση αυτής, για το ρεπερτόριο που εκπροσωπεί ο αντίστοιχος Οργανισμός.

Στην περίπτωση αυτή, η επιχείρηση επιλέγει **να χρησιμοποιεί συγκεκριμένη λίστα μουσικής μέσω σύμβασης με πάροχο**, ο οποίος έχει οργανώσει τη διάθεση συγκεκριμένου ρεπερτορίου, χωρίς φυσικά να υποκαθιστά τον αντίστοιχο Οργανισμό καθώς η επιχείρηση δεν απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις της απέναντι στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης των οποίων το ρεπερτόριο χρησιμοποιεί.

6. Τι πρέπει να προσέξει μια επιχείρηση πριν προχωρήσει σε πληρωμές

Δεδομένης της πολυπλοκότητας του πλαισίου, είναι κρίσιμο πριν από οποιαδήποτε καταβολή ή διακανονισμό, πρέπει να εξετάζεται ποιος οργανισμός ζητά την πληρωμή, σε ποια χρονική περίοδο αναφέρεται η χρέωση, ποια χρήση καλύπτει.

Η ορθή προσέγγιση είναι η εξέταση κάθε περίπτωσης ξεχωριστά, με βάση τα πραγματικά δεδομένα χρήσης μουσικής της επιχείρησης. **Η επιδίωξη του Επιμελητηρίου Φθιώτιδας κινείται προς την κατεύθυνση ειδικής συμφωνίας χρεώσεων με όλους τους ΟΣΔ, προκειμένου να επιτύχουν οι επιχειρήσεις εκπτώσεις σε οφειλές προηγούμενων ετών καθώς και του τρέχοντος έτους και έπειτα.**

7. Από τι εξαρτάται το κόστος των δικαιωμάτων

Το κόστος που καλείται να καταβάλει μια επιχείρηση για τη χρήση μουσικής δεν είναι ενιαίο, αλλά διαμορφώνεται με βάση συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της λειτουργίας της. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης λαμβάνουν υπόψη παράγοντες όπως **το είδος της επιχείρησης, τα τετραγωνικά μέτρα του χώρου, την ένταση και τον ρόλο της μουσικής στη λειτουργία της επιχείρησης, καθώς και την εποχικότητα.**

Για παράδειγμα, διαφορετική είναι η επιβάρυνση για ένα μικρό κατάστημα λιανικής και διαφορετική για ένα κατάστημα εστίασης ή έναν χώρο διασκέδασης όπου η μουσική αποτελεί βασικό στοιχείο της εμπειρίας. Αντίστοιχα, επιχειρήσεις που λειτουργούν εποχικά ενδέχεται να έχουν διαφορετική αντιμετώπιση σε σχέση με επιχειρήσεις που λειτουργούν όλο τον χρόνο.

Το τελικό ποσό μπορεί επίσης να επηρεάζεται από ειδικές συμφωνίες που έχουν συναφθεί μεταξύ οργανισμών και επαγγελματικών φορέων, καθώς και από τον τρόπο χρήσης της μουσικής, όπως αν πρόκειται για απλή αναπαραγωγή ή για ζωντανή εκτέλεση.

8. Συμπέρασμα

Το βασικό συμπέρασμα είναι ότι η δημόσια χρήση μουσικής συνεπάγεται, στις περισσότερες περιπτώσεις, πολλαπλές υποχρεώσεις και όχι μία ενιαία πληρωμή. Ιδιαίτερα όταν η μουσική

προέρχεται από συνήθεις πηγές ή όταν αποτελεί βασικό στοιχείο της λειτουργίας της επιχείρησης, είναι πολύ πιθανό να απαιτείται η κάλυψη και των τριών οργανισμών συλλογικής διαχείρισης.

Για τον λόγο αυτό, η σωστή ενημέρωση, ο προσεκτικός έλεγχος και η καθοδήγηση πριν από οποιαδήποτε οικονομική υποχρέωση αποτελούν κρίσιμα στοιχεία για την ορθή και ασφαλή λειτουργία κάθε επιχείρησης.